

**Recenzja dorobku naukowego w postępowaniu habilitacyjnym
dr n. med. Katarzyny Cyranki w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w
dyscyplinie nauki medyczne.**

Recenzja została wykonana na zlecenie Przewodniczącego Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Jagiellońskiego Pana prof. dr hab. Rafała Olszaneckiego oraz na mocy uchwały Rady Dyscypliny Nauki medyczne Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 16 stycznia 2024r w sprawie powołanie Komisji habilitacyjnej do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego **dr Katarzynie Cyrance**.

SYLWETKA NAUKOWA HABILITANTA

Pani Katarzyna Cyranka jest absolwentką trzech kierunków studiów (oprócz psychologii klinicznej, także filologii angielskiej oraz nauk o rodzinie), które studiowała równolegle co było podstawą dwukrotnego uzyskania stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia. Już w trakcie studiów zainteresowała się tematem psychologicznych problemów w rodzinach z dzieckiem chorym przewlekle na cukrzycę typu 1.

W 2015 roku obroniła w wyróżnieniu doktorat na podstawie rozprawy pt.: *Zmiany w funkcjonowaniu osobowości w wyniku psychoterapii grupowej z elementami psychoterapii indywidualnej u osób z zaburzeniami nerwicowymi i zaburzeniami osobowości*” napisanej pod kierunkiem Dr hab. n. med. Krzysztofa Rutkowskiego, prof. UJ. Od roku 2017 pracuje naukowo i dydaktycznie w Klinice Psychiatrii Dorosłych Katedry Psychiatrii UJCM.

Habilitantka w 2019 roku uzyskała dyplom specjalisty psychologii klinicznej oraz certyfikat psychoterapeuty Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, a w 2020 certyfikat analityka jungowskiego.

Dotychczasowe życie zawodowe Autorki związane było z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie pracowała początkowo w Katedrze Psychoterapii, od 2017r w Klinice Psychiatrii Dorosłych Katedry Psychiatrii, a od 2022r także w Ośrodku Zaawansowanych Technologii Diabetologicznych Katedry Chorób Metabolicznych oraz Szpitalu Uniwersyteckim w Krakowie, gdzie od 2021r jest kierownikiem zespołu psychodiabetologicznego dla pacjentów z cukrzycą typu 1, a od 2022r również kierownikiem Poradni Psychologicznej Dorosłych.

Kandydatka pracuje również jako wykładowca w międzynarodowej szkole psychologii analitycznej, w Medtronic Diabetes Training Centre i Stowarzyszeniu Analityków Jungowskich, a także prowadzi prywatną praktykę psychologiczną.

OMÓWIENIE I OCENA OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM POSTĘPOWANIA HABILITACYJNEGO

Dr n med. Katarzyna Cyranka ubiega się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w Dziedzinie nauki medyczne i nauki o zdrowiu na podstawie dorobku naukowego oraz osiągnięcia naukowego będącego cyklem 3 publikacji noszącym zbiorczy tytuł „Ocena czynników wpływających na dobrostan psychiczny, jakość życia i rozwój specyficznych zaburzeń psychicznych u osób dorosłych chorujących na cukrzycę typu 1 ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów stosujących zaawansowane technologie diabetologiczne”.

Publikacje ukazały się w 2021 i 2023 roku. Łączny współczynnik oddziaływania wynosi IF= 19,536, MNiSzW= 240. Prace zostały opublikowane w języku angielskim. Wszystkie przygotowane są we współautorstwie, a Kandydatka jest pierwszym autorem.

1. Cyranka Katarzyna, Dudek Domiika, Małcki Maciej, Matejko Bartłomiej, Klupa Tadeusz. Psychological Crisis Intervention for COVID-19 Lockdown Stress in

Patients With Type 1 Diabetes Mellitus: Survey Study and Qualitative Analysis.

JMIR Mental Health 2021:vol. 8, nr 6

2. Cyranka Katarzyna, Matejko Bartłomiej, Juza Anna, Kieć-Wilk Beata, Cohen Ohad, Małecki Maciej, Klupa Tomasz. Quality of life in the course of one-year advance hybrid closed-loop system use in adult with type 1 diabetes previously naive to advance diabetes technology. *Frontiers in Endocrinology*. 2023: vol, 14.
3. Cyranka Katarzyna, Matejko Bartłomiej, Chrobak Adrian, Dudek Dominika, Kieć-Wilk Beata, Cyganek Katarzyna, Witek Przemysław, Lushchik Maxim, Krzyżanowska Sabina, Małecki Maciej Tadeusz, Klupa Tomasz. Assessment of the spectrum of depression and bipolarity in patients with type 1 diabetes. *Diabetes/Metabolism Research and Reviews* 2023: vol. 39, nr 1.

W pracy pt. Psychological crisis intervention for covid-19 lockdown stress in patients with type 1 diabetes mellitus: survey study and qualitative analysis Autorka oceniła częstość występowania zaburzeń psychicznych oraz strategie radzenia sobie ze stresem u 59 pacjentów z T1DM w czasie pierwszych miesięcy pandemii COVID-19. Dodatkowo 20 pacjentów zdecydowało się skorzystać ze wsparcia psychologicznego.

Przeprowadzona analiza otrzymanych wyników wykazała, że pacjenci z T1DM, którzy potrzebowali interwencji kryzysowej wykazali wyższy wskaźnik ogólnej psychopatologii w porównaniu z grupą bez interwencji. W grupie tej zarówno lęk jako stan, jak i jako cecha były istotnie statystycznie wyższe niż w grupie pacjentów, którzy nie deklarowali potrzeby wsparcia psychologicznego. W grupie tej obserwowano również wyższy poziom stresu, a pacjenci znacznie częściej stosowali strategie radzenia sobie ze stresem skoncentrowane głównie na emocjach. Zaburzenia psychiczne, które ujawniły się lub/i nasiliły w okresie pandemii obejmowały zaburzenia odżywiania (diabulimia), depresję oraz zaburzenia lękowe.

W trakcie konsultacji przeprowadzonej u 20 pacjentów z T1DM poruszano głównie tematy związane z lękiem przed możliwością zachorowania i obawami związanymi z ograniczonym dostępem do służby zdrowia, a także wpływem zmian w codziennym

funkcjonowaniu na poziom wyrównania cukrzycy i napięciami w systemie rodzinnym w efekcie wymuszonym przebywaniem ze sobą i zdalną pracą, czy edukacją.

Kolejne badanie Autorka poświęciła ocenie jakości życia u pacjentów z T1DM, którzy przez 12 miesięcy stosowali zaawansowany system pętli zamkniętej AHCL MiniMed 780G™. W badaniu wzięło udział 18 pacjentów chorujących na cukrzycę typu 1. Średni wyjściowy poziom hemoglobiny HbA1c wynosił $7.1 \pm 0,9\%$. Na początku i na końcu badania oceniono u pacjentów jakość życia, poziom lęku oraz poczucie własnej skuteczności. Zgodnie z hipotezą badawczą odnotowano istotny statystycznie wzrost jakości życia z skali globalnej oraz w 11 z 23 analizowanych obszarów życia. Jednocześnie znacząco zmniejszył się poziom lęku jako stanu i jako cechy, a także wzrosło ogólne poczucie własnej skuteczności. Poprawę parametrów psychologicznych uzyskano już po 3 miesiącach badania.

Trzecie badanie dotyczyło częstości występowania depresji, dwubiegunowości oraz zaburzeń snu u pacjentów z T1DM. W badaniu wzięło udział 78 osób. Zaobserwowano, że u pacjentów z T1DM występuje znacząco wyższy niż w populacji ogólnej współczynnik depresji, dwubiegunowości i zaburzeń snu, przy czym istnieje duża zależność pomiędzy depresyjnością i jakością snu. Jednocześnie wykazano, że pacjenci z wyższym poziomem HbA1c mają wysoki poziom cyklotymicznosci, a młodszy pacjenci charakteryzują się wyższym nasileniem objawów depresyjnych.

OCENA POZOSTAŁYCH OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH

Zgodnie z analizą biometryczną wykonaną przez Bibliotekę Medyczną UJ CM dorobek naukowy obejmuje autorstwo oraz współautorstwo 67 publikacji. Całkowita wartość punktacji MNiSzW wynosi 3189pkt, a IF = 77,316.

Na początku działalności naukowej zainteresowania Kandydatki koncentrowały się na zagadnieniach dotyczących psychologicznych aspektów funkcjonowania rodziny dziecka chorego na cukrzycę typu 1, a także wpływu seksualnych wydarzeń urazowych na życie seksualne. Prace te były publikowane w czasopismach naukowych „Psychiatria Polska” i „Psychoterapia”. Następnie zainteresowania Autorki objęły problematykę objawów neurotycznych u pacjentów z chorobami somatycznymi (kardiologicznymi,

urologicznymi, gastroenterologicznymi) i u ciężarnych oraz skuteczności psychoterapii w zakresie redukcji myśli samobójczych.

OMÓWIENIE AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ REALIZOWANEJ W WIĘCEJ NIŻ JEDNEJ UCZELNI, INSTYTUCJI NAUKOWEJ

Kandydatka uczestniczy w realizacji 3 projektów międzynarodowych. Pełni funkcję kierownika międzynarodowego projektu firm Sanofi, Abbott „MyDiaMate Polish - Study on the implementation of MyDiamaid” application for patients with diabetes in Poland” w ramach którego dorośli pacjenci z cukrzycą typu 1 uzyskują dostęp do materiałów dających im obszerne wsparcie psychologiczne. Jest polskim koordynatorem międzynarodowego grantu “Work on implementing a peer group support system for university students (and also young adults in same age group if possible) with type 1 diabetes” skierowanego do studentów chorujących na cukrzycę typu 1 w celu zapobiegania stygmatyzacji i wsparcia psychologicznego, a także jest członkiem międzynarodowego badania: „Zmiana metody leczenia pacjentów z cukrzycą typu 1 (T1D) w wieku powyżej 65 lat na leczenie za pomocą systemu MiniMed™ 780G Advanced Hybrid Closed Loop”, które pozwoli na ocenę parametrów psychologicznych u pacjentów seniorów z T1DM, a także umożliwi zastosowanie najnowocześniejszych technologii w leczeniu cukrzycy.

Kandydatka była także członkiem międzynarodowego badania „Zmiana metody leczenia pacjentów z cukrzycą typu (T1D) z wielokrotnego wstrzykiwania insuliny (MDI) i samokontroli poziomu glukozy we krwi za pomocą glukometru (SMBG) bezpośrednio do systemu MiniMed™ 780G Advanced Hybrid Closed Loop (AHCL, Zaawansowana Hybrydowa Pompa Insulinowa Pętli Zamkniętej): ocena wpływu na kontrolę poziomu wyrównania metabolicznego i jakość życia”.

Autorka odbyła 2 międzynarodowe staże naukowo-kliniczne (w Sheba Medical Center, Tel Aviv, Israel i w Amsterdam University Medical Center, Netherlands) w ramach których zdobyła doświadczenia i umiejętności w zakresie modelu opieki psychodiabetologicznej oraz zastosowania nowoczesnych metod kontroli glikemii przez

zastosowanie Zaawansowanej Hybrydowej Pompy Insulinowej Pętli Zamkniętej, a także odbyła staż w Ludwig-Maximilians-Universität, Monachium podczas którego zdobyła innowacyjne umiejętności dydaktyczne.

OMÓWIENIE OSIĄGNIĘĆ DYDAKTYCZNYCH, ORGANIZACYJNYCH ORAZ POPULARYZUJĄCYCH NAUKĘ

Kandydatka jest opiekunem koła naukowego Psychoterapii w Katedrze Psychoterapii UJCM, koordynatorem zajęć z psychiatrii w Szkole Medycznej dla Obcokrajowców, a także udzielała wsparcia psychologicznego studentom i pracownikom UJ oraz studentom medycyny i stomatologii UJ CM i studentów ze Szkoły Medycznej dla Obcokrajowców.

Autorka jest przewodniczącą Sekcji Psychodiabetologii Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, członkiem zarządu CEDA Central European Diabetes Association, sekretarzem Komisji ds. Hipnozy Klinicznej Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, skarbnikiem Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, przewodniczącą Filii Krakowskiej Sekcji Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, polskim koordynatorem Society for Psychotherapy Research, została także powołana do stworzenia sekcji Psychodiabetologii Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, Society for Psychotherapy Research, Polskiego Towarzystwa Psychoanalizy Jungowskiej, International Association for Analytical Psychology, World Association for Dynamic Psychiatry, CEDA Central European Diabetes Association, EASD - European Association for the Study of Diabetes, PSAD PsychoSocial Aspects of Diabetes.

Kandydatka jest także Managing Editor czasopisma Archives of Psychiatry and Psychotherapy, należącego do Komitetu Redakcyjno-Wydawniczego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, tłumaczem języka angielskiego i korektorem w Redakcji Psychiatrii Polskiej oraz członkiem Rady Programowej Czasopisma Mój Pacjent Senior.

Uzyskała między innymi Nagrodę Dziekana Wydziału Lekarskiego UJ CM dla najlepszych absolwentów studiów doktoranckich, dwukrotnie Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia w nauce oraz wyróżnienie w Konkursie na Najlepszego Studenta RP Studencki Nobel 2009.

KONKLUZJA

Na podstawie powyższych danych, które są wynikiem analizy przestanych mi dokumentów stwierdzam, że osiągnięcia naukowe dr n. med. Katarzyny Cyranki spełniają kryteria stawiane osobom ubiegającym się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

Niniejszym wnoszę do Komisji Habilitacyjnej o podjęcie uchwały o nadanie przez Wysoką Radę Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Jagiellońskiego stopnia doktora habilitowanego dr n. med. Katarzynie Cyrance.